

چکیده:

بخش برجسته ای از معماری ایرانی را می توان در بافت های تاریخی آن مشاهده کرد. به همین علت شناخت و پژوهش در زمینه بافت و بناهای تاریخی به عنوان یک میراث گرانبها بسیار اهمیت دارد. این اهمیت و دقت نظر تا بدانجاست که پس از شناخت جامع آنها، برای حفظ تاریخ سرزمین و انتقال به نسل آینده به محافظت و مرمت این میراث پرداخته می شود. مسجد جامع گلپایگان از بناهای با ارزش دوره سلجوقی شهرستان گلپایگان با ویژگی های منحصر به فرد خود یکی از این میراث گرانبهاست که حفظ و نگهداری آن اهمیت فراوانی دارد. هسته اولیه این مسجد مربوط به دوره سلجوقی است، که در دوره های قاجار بخش هایی به آن الحاق شده و به صورت ایوان دار تبدیل شد و در نهایت در اوایل انقلاب، شبستان شمالی آن تخریب و به صورت معاصر نوسازی شده است. متأسفانه به علت عدم آگاهی از ارزش های تاریخی و معماری این بنا، آسیب های بسیاری بر آن وارد شده است. مشکل عمده این بنا آسیب های رطوبتی و منظری و از بین رفتن حریم بنا می باشد. بدین ترتیب از اهداف این پژوهش آن است که به شناخت معماری بنا و بررسی آسیب ها و معضلات وارده بر آن بپردازد، که در نهایت به ارائه راهکارهای مرمتی مسجد جامع گلپایگان بیانجامد. بیشتر مطالعات درباره مسجد جامع گلپایگان در رابطه با شرح دستیابی کتیبه کف شبستان و شناخت کتیبه ها و بررسی گرافیکی نقوش تزینی و کتیبه های مسجد جامع انجام شده است. روش تحقیق در این پژوهش از نظر هدف کاربردی، از نظر نمونه گیری مورد کاوی و روش تجزیه و تحلیل از نوع کیفی و کمی می باشد. لذا این پژوهش با ابزارهای گردآوری مطالعات میدانی و کتابخانه ای به بررسی شناخت مسجد جامع گلپایگان و ارائه طرح مرمت با توجه به آسیب های وارده پرداخته است.

کلید واژه ها:

معماری سلجوقی، مسجد جامع گلپایگان، طرح مرمت.